

Kunnskapsdepartementet
Universitets- og høyskoleavdelingen
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Ref:
200806678

Vår ref:
09/730 - 008

Saksbeh.:
Anne Løken 2245 3002

Dato:
24. februar 2009

HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I LOV OM UNIVERSITETER OG HØYSKOLER

Vi viser til departementets brev av 15. januar 2009, der det foreslås endringer i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (uh-loven).

Høgskolen i Oslo (HiO) har følgende kommentarer til de foreslåtte lovendringene:

Til § 1-4 Særlig ansvar for enkelte institusjoner

Vi har ingen merknader til forslaget om at det i uh-loven § 1-4 annet ledd tas inn at også Universitetet i Stavanger skal ha et særskilt nasjonalt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger.

Til § 1-5 Faglig frihet og ansvar

Høgskolen i Oslo støtter at det blir lovfestet at universitetene og høyskolene har ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk.

Dette er for øvrig helt i tråd med det vi uttalte til forslag til en språkpolitikk ved universiteter og høyskoler, som ble lagt fram i 2006 av et utvalg nedsatt av Universitets- og høgskolerådet. Utvalget mente at institusjonene bør utarbeide språkstrategier som også sikrer parallellspråklighet, dvs. norsk som nasjonalt fagspråk og engelsk som internasjonalt fagspråk, noe HiO sa seg enig i. I foreliggende høringssak legger også departementet til grunn at det blir utformet "institusjonstilpassede språkstrategier tuftet på prinsippet om parallellspråkbruk".

Vi nevner i denne sammenheng at Høgskolen i Oslo i 2008 oppnevnte et internt utvalg som er i ferd med å utarbeide forslag til en språkstrategi og språkpolitiske retningslinjer for høgskolen, der det bl.a. tas utgangspunkt i anbefalingene fra Universitets- og høgskolerådets utredningsutvalg og St.meld. nr. 35 (2007-2008) *Mål og mening. Ein heilskapleg norsk språkpolitikk*.

Til § 2-1 NOKUTs oppgaver og myndighet

HiO har ved tidligere anledninger, bl.a. i NOKUTs høring av revidert kriteriegrunnlag for evaluering av institusjonenes kvalitetssikringssystem høsten 2008, understreket viktigheten av at NOKUT i større grad fokuserer på utvikling og forbedring i et mer helhetlig perspektiv i stedet for en relativt ensidig vektlegging av kontroll, minimumsstandarder og svært spesifiserte

kriterier. Dette gjelder både i forhold til evaluering av institusjonenes kvalitetssikringssystemer og akkreditering av studier og institusjoner.

Høgskolen støtter forslagene til nye bestemmelser/formuleringer i uh-loven § 2-1 om NOKUTs oppgaver og myndighet, som vil tydeliggjøre organets ansvar og rolle når det gjelder erfarings- og kunnskapsdeling og bistand til institusjonene i deres institusjonelle og akademiske utviklingsarbeid.

Vi merker oss at departementet skriver at de nye/foreslåtte bestemmelsene også vil gi NOKUT større handlingsrom og økt fleksibilitet, bl.a. ved at organet i henhold til nytt fjerde ledd skal kunne "benytte seg av andre virkemidler og gjennomføre andre tiltak" i sin tilsynsrolle enn de som framgår av dagens lovbestemmelser og nytt tredje ledd. Hvilke andre virkemidler og tiltak man ser for seg, er imidlertid i liten grad diskutert i høringsnotatet. En så vidt åpen bestemmelse som fjerde ledd representerer, vil derfor måtte presiseres i forskrift som institusjonene på vanlig måte må få anledning til å uttale seg om.

Til § 3-9 Eksamen og sensur og § 4-7 Annullering av eksamen eller prøve

HiO støtter i utgangspunktet forslaget om at ordet "student" i uh-loven § 3-9 første ledd og § 4-7 første og annet ledd erstattes med "kandidat", slik at det blir klarere at de aktuelle bestemmelsene også gjelder for eksamen på kurs/emne som er en del av et ph.d.-program.

Imidlertid er det et spørsmål om endringen i ordbruk fra "student" til "kandidat" bare bør omfatte de foreslåtte lovbestemmelsene. F.eks. vil også § 5-3 om klage over karaktersetting og rett til begrunnelse kunne komme til anvendelse for en doktorgradsstudent/-kandidat som avlegger eksamen i kurs/emner som inngår i et organisert doktorgradsprogram og dermed i grunnlaget for doktorgraden. Det vil også kunne være aktuelt for § 5-2 om klage på formelle feil ved eksamen, og det kan gjelde andre bestemmelser. Det bør således foretas en mer helhetlig gjennomgang av uh-lovens bruk av termene "student" og "kandidat".

I forlengelsen vil vi påpeke at det vel ikke er uvanlig i uh-sektoren å bruke betegnelsen "student" om doktorgradsstuderende. Det er derfor mulig at det kan være vel så greit å lage en tilføyelse i de aktuelle paragrafene som klart sier at de også gjelder for studenter som er tatt opp på institusjonenes doktorgradsprogram.

Departementet vurderer det slik at § 4-8 som gir hjemmel til å utestenge en student som har fusket, ikke skal utvides til å omfatte doktorgradsstipendiater, og det foreslås derfor ingen endring av "student" til "kandidat" i tredje ledd. Det vises til at en stipendiat er tilsatt ved institusjonen, normalt for en periode på fire år, og at ved utestenging vil det skape uklarheter hvilken betydning dette skal ha for tilsettingsforholdet. Hvis en stipendiat blir tatt i fusk til eksamen på et kurs som inngår i ph.d.-programmet, vil eksamen kunne annulleres etter § 4-7, men arbeidsgiver vil kunne fatte vedtak om andre typer reaksjoner i tråd med bestemmelsene i tjenestemannsloven §§ 14-16.

Det er mange doktorgradsstuderende som er tilsatt i stipendiatstilling ved et annet universitet/høgskole enn den institusjonen de er tatt opp til og gjennomfører doktorgradsutdanningen ved. Departementet har imidlertid ikke drøftet dette i forhold til annullering av eksamen og utestenging etter uh-loven §§ 4-7 og 4-8. For øvrig må det på prinsipielt grunnlag settes spørsmålstegn ved at studenter på bachelor- og masternivå skal straffes strengere ved fusk

(nemlig ved at de utestenges fra institusjonen og fratras retten til å gå opp til eksamen ved institusjoner under loven i inntil ett år) enn studenter på ph.d.-nivå.

HiO anbefaler således at departementet tar for seg de bestemmelsene som her er nevnt og eventuelle andre som er aktuelle, med tanke på den nødvendige klargjøring og konsistens.

Til § 7-2 Beskyttelse av universiteters og høyskolars egennavn

Høgskolen i Oslo er enig i presiseringen som foreslås gjennom nytt femte ledd i uh-loven § 7-2, slik at det nå blir slått fast at betegnelsen *universitetssykehus* bare kan benyttes når virksomheten er godkjent som dette etter nærmere regler fastsatt med hjemmel i spesialisthelsetjenesteloven § 4-1.

Til § 9-3 Styrets sammensetning og § 9-4 Valg og oppnevning av styret

Vi gir vår tilslutning til de foreslåtte endringene i § 9-3 femte ledd og § 9-4 nytt femte ledd, som er vesentlige å få presisert i uh-loven i forbindelse med sammenslåing av institusjoner.

Til § 10-4 Ansettelse av rektor

Høgskolen i Oslo støtter også det foreslåtte tillegget i § 10-4 første ledd. Det er viktig å få slått fast at det må være to tredels flertall i styret for å omgjøre et tidligere vedtak om ledelsesmodell (enten valgt eller tilsatt rektor).

Med hilsen

Per Arne Olsen
prorektor

Asulv Frøysnes
høgskoledirektør